A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2015. május 21.*

„Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — Joghatóság és a határozatok végrehajtása polgári és kereskedelmi ügyekben — 44/2001/EK rendelet — 23. cikk — Joghatóságot kikötő megállapodás — Alaki feltételek — A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő közlés — Fogalom — Egy olyan linken keresztül megtekinthető és kinyomtatható általános értékesítési feltételek, amely lehetővé teszi e feltételeknek egy új ablakban történő megjelenítését — A »klikkeléssel« történő elfogadás technikája”

A C-322/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landgericht Krefeld (Németország) a Bírósághoz 2014. július 4-én érkezett, 2014. június 5-i határozatával terjesztett elő az előtte

Jaouad El Majdoub

és

a **CarsOnTheWeb.Deutschland GmbH**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, A. Ó Caoimh, C. Toader (előadó), E. Jarašiūnas és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a német kormány képviseletében T. Henze és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A.-M. Rouchaud-Joët és W. Bogensberger, meghatalmazotti minőségben,

– a svájci kormány képviseletében M. Jametti, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; a továbbiakban: Brüsszel I rendelet) 23. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a J. El Majdoub autókereskedő és a CarsOnTheWeb.Deutschland GmbH között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, melynek tárgya egy gépjárműnek az utóbbi internetes oldalán az alapügy felperese részére történő eladása.

Jogi háttér

3 Az új tagállamoknak ezen egyezményhez való csatlakozásáról szóló egyezményekkel módosított, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-én Brüsszelben aláírt egyezmény (HL 1972. L 299., 32. o.; a továbbiakban: Brüsszeli Egyezmény) 17. cikkének első bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a felek, akik közül legalább egy valamely szerződő államban lakóhellyel rendelkezik, egy bizonyos jogviszonnyal kapcsolatban felmerült vagy a jövőben felmerülő jogviták eldöntésére valamely szerződő állam bíróságának vagy bíróságainak joghatóságát kötik ki, kizárólag e bíróság vagy ezen állam bíróságai rendelkeznek joghatósággal. Az ilyen joghatóságot kikötő megállapodást a következőképpen kötik meg:

a) írásban vagy szóban, írásbeli megerősítés mellett,

vagy

b) a felek között korábban kialakított gyakorlatnak megfelelő formában,

vagy

c) a nemzetközi kereskedelemben annak a szokásos gyakorlatnak megfelelő formában, amelyet a felek ismernek, vagy ismerniük kell, és amelyet az érintett kereskedelmi ágazatban tevékenykedő, ugyanilyen típusú szerződéseket kötő szerződő felek az ilyen típusú kereskedelemben széles körben ismernek, és rendszeresen betartanak.” [Nem hivatalos fordítás].

4 A Brüsszel I rendelet (2) preambulumbekezdése értelmében annak célja az e rendelet hatálya alá tartozó tagállamok határozatainak gyors és egyszerű elismerése és végrehajtása céljából a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatósági összeütközésre vonatkozó szabályok egységesítése és az alaki követelmények egyszerűsítése.

5 E rendelet (11) és (12) preambulumbekezdése, melyek ismertetik a különböző hatásköri szabályok közötti kapcsolatot, valamint azok célját, a következőképpen fogalmaznak:

„(11) A joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg, és a joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a per tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő joghatósági okot kíván meg. A jogi személyek székhelyét a közös szabályok átláthatóságának fokozása és a joghatósági okok összeütközése [helyesen: összeütközésének] elkerülése végett önállóan kell meghatározni.

(12) Az alperes lakóhelyén kívül a bíróság és a per közötti szoros kapcsolaton alapuló vagylagos joghatósági okokat is meg kell állapítani az igazságszolgáltatás megbízható működésének előmozdítása érdekében.”

6 Az említett rendelet (19) preambulumbekezdése szerint biztosítani kell a Brüsszeli Egyezmény és e rendelet közötti folytonosságot.

7 A Brüsszel I rendelet 2. cikkének (1) bekezdése azt az elvet írja elő, mely szerint a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.

8 E rendelet 3. cikkének (1) bekezdése a II. fejezetben található, és a következőképpen rendelkezik:

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállam bíróságai előtt kizárólag e fejezet 2–7. szakaszában megállapított rendelkezések alapján perelhető.”

9 Az említett rendelet ezen fejezete foglalja magában a 7. szakaszt, melynek címe „Megállapodás joghatóságról”. A 23. cikk, mely e szakaszban található, (1) és (2) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a felek, akik közül egy vagy több valamely tagállamban lakóhellyel rendelkezik, egy bizonyos jogviszonnyal kapcsolatban felmerült vagy a jövőben felmerülő jogviták eldöntésére valamely tagállam bíróságának vagy bíróságainak joghatóságát kötik ki, a megállapodás szerinti bíróság vagy bíróságok rendelkeznek joghatósággal. Az ilyen joghatóság a felek eltérő megállapodásának hiányában kizárólagos. Az ilyen joghatóságot kikötő megállapodást meg lehet kötni:

a) írásban vagy szóban, amelyet írásban megerősítettek; vagy

b) a felek között korábban kialakított gyakorlatnak megfelelő formában; vagy

c) nemzetközi kereskedelemben annak a szokásos gyakorlatnak megfelelő formában, amelyet a feleknek ismerniük kell, vagy ismerniük kellett volna, és amelyet az ilyen kereskedelemben az érintett ügylet szerződésével azonos típusú szerződések szerződő felei széles körben ismernek, és rendszeresen betartanak [helyesen: amelyet a felek ismernek, vagy ismerniük kell, és amelyet az érintett kereskedelmi ágazatban tevékenykedő, ugyanilyen típusú szerződéseket kötő szerződő felek az ilyen típusú kereskedelemben széles körben ismernek, és rendszeresen betartanak].

(2) A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés az »írásos« formával egyenértékű.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

10 Az alapügy felperese, aki kölni (Németország) székhelyű autókereskedő, az alapügy Ambergben (Németország) székhellyel rendelkező alperesének internetes oldalán igen kedvező áron elektromos autót vásárolt. Az eladó azonban elállt az adásvételtől e jármű állítólagos károsodása miatt, amelyet a vásárló részére való kiszállításra történő előkészítés során állapítottak meg.

11 Az alapügy felperese, aki úgy véli, hogy csupán olyan ürügyről van szó, amely lehetővé teszi az elállást ettől az adásvételtől, mely az eladó számára az alacsony eladási ár miatt kedvezőtlen, keresetet indított a Landgericht Krefeld előtt. Azt kívánja elérni, hogy e bíróság kötelezze az eladót az említett jármű tulajdonjogának átruházására.

12 Az alapügy felperese azzal érvel, hogy a szerződési partnere az alapügy alperese, amely Németországban rendelkezik székhellyel, és nem annak belgiumi székhelyű anyavállalata, valamint azzal, hogy ebből következően a kérdést előterjesztő bíróság rendelkezik joghatósággal az alapügy elbírálására.

13 Ezzel szemben az alapügy alperese arra hivatkozik, hogy a német bíróságok nem rendelkeznek joghatósággal a jelen ügyben. Az interneten megkötött ügyletekre vonatkozó általános szerződési feltételek 7. pontja, mely e társaság internetes oldalán hozzáférhető, joghatóságot kikötő megállapodást tartalmaz egy louvain-i (Belgium) bíróság javára. Ezenfelül az alapügy alperese azzal érvel, hogy nem minősül az alapügy felperese szerződési partnerének, az ugyanis az anyavállalata. Az alapügy felperesének erről tudnia kell, mivel egyrészt hozzáadottérték-adót nem tartalmazó számlát állíttatott ki a belga anyavállalattal, amelyet a számára ezen anyavállalat adataival kézbesítettek, és másrészt a kérdéses gépjármű árát egy belga számlára fizette ki.

14 Az alapügy felperese azonban, anélkül hogy vitatná e fizetési módot, azt az álláspontot képviseli, hogy az ezen 7. cikkben előírt, joghatóságot kikötő megállapodás nem vált érvényes módon az adásvételi szerződés részévé, mivel az nem a Brüsszel I rendelet 23. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti írásos formát ölti. Az alapügy felperese azzal érvel, hogy az alapügy alperesének az általános értékesítési feltételeit tartalmazó internetes oldala nem nyílik meg automatikusan a regisztráció és az egyes vásárlási műveletek során. Éppen ellenkezőleg, egy olyan mezőre kell kattintani, amely a következő utalást tartalmazza: „Kattintson ide a szállítási és fizetési feltételek új ablakban történő megnyitásához!” (a „klikkelésel” való elfogadás technikája, úgynevezett „click-wrapping”). A Brüsszel I rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelmények azonban csak akkor teljesülnek, ha az általános feltételeket tartalmazó ablak automatikusan megnyílik. Ezenfelül a joghatóságot kikötő megállapodás azért is érvénytelen, mert önkényes, és eltér a szokásoktól.

15 A kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy a Brüsszel I rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelel-e a „klikkeléssel” történő elfogadás technikája, amellyel a vásárló hozzáfér az internetes oldalon található általános értékesítési feltételekhez oly módon, hogy egy hiperlinkre kattint, amely megnyit egy ablakot. Amennyiben e feltételek külön elmenthetők és kinyomtathatók, e bíróság azt kérdezi, hogy az ilyen technika tekinthető-e olyan elektronikus módon történő közlésnek, amely lehetővé teszi a megállapodás tartós rögzítését, és következésképpen e rendelkezés értelmében az tekinthető-e írásos formának. Amennyiben ugyanis ez a helyzet áll fenn, a belga bíróság javára szóló, joghatóságot kikötő megállapodás érvényes, és a Landgericht Krefeld nem rendelkezik joghatósággal a jogvita elbírálására.

16 Ezenfelül ez a bíróság úgy véli, hogy az alapügy felperesének a szerződési partnere a németországi székhelyű társaság, és nem annak belga leányvállalata. Következésképpen, joghatóságot kikötő megállapodás hiányában az e bíróság elé terjesztett, tulajdonjog-átruházás iránti keresetet Németországban kellene megindítani. A felperes ugyanakkor e megállapodást nem tekintheti a szokásoktól eltérőnek, hiszen az általa megkötött adásvételi ügylet külföldi eleméről tudomása volt, és olyan nemzetközi számlát kért, amely feltünteti az említett anyavállalat adatait.

17 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a Brüsszel I rendelet nem követeli meg, hogy a joghatóságot kikötő megállapodást valamely szerződő fél ténylegesen kinyomtassa vagy elmentse. Álláspontja szerint e rendelkezés kizárólag azt a feltételt írja elő, hogy e megállapodás tartós rögzítése „lehetséges” legyen. Az elektronikus módon történő közlésnek tehát ilyen tartós rögzítést kell lehetővé tennie ahhoz, hogy az ezen 23. cikk (2) bekezdésében előírt követelményeknek megfeleljen.

18 A kérdést előterjesztő bíróság azt az álláspontot képviseli, hogy a klikkeléssel történő elfogadás technikája, mely az előtte folyamatban lévő jogvita tárgyát képezi, egyidejűleg lehetővé tette a joghatóságot kikötő megállapodást tartalmazó általános feltételek kinyomtatását és elmentését, mivel ezen általános feltételek szövege a klikkelést követően egy külön oldalon jelent meg, és azt a szerződési partner kinyomtathatta vagy elmenthette. Az a körülmény, hogy az említett feltételeket tartalmazó ablak automatikusan nyílik meg, vagy sem, e tekintetben irreleváns.

19 E körülmények között a Landgericht Krefeld úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Eleget tesz-e az úgynevezett »click wrapping« az elektronikus úton történő közlésre vonatkozó, a [Brüsszel I-rendelet] 23. cikkének (2) bekezdésében előírt követelményeknek?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

20 A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a Brüsszel I rendelet 23. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan adásvételi szerződésre vonatkozó általános feltételek klikkeléssel történő elfogadásának a technikája, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amelyet elektronikus úton kötöttek, és amely joghatóságot kikötő megállapodást tartalmaz, e rendelkezés értelmében e megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő közlésnek minősül.

21 Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az alapügy körülményeit alapvetően az jellemzi, hogy egy vásárlónak az adásvételt megelőzően a megfelelő rubrika megjelölésével kifejezetten el kell fogadnia az eladó általános értékesítési feltételeit. Ez a művelet azonban nem vezet automatikusan az eladó általános feltételeit tartalmazó dokumentum megnyitásához, ehhez még szükséges ugyanis az, hogy az e célra meghatározott hiperlinkre egy további alkalommal ráklikkeljenek.

22 Az alapügyben nem vitatott, hogy a kérdéses általános feltételek joghatóságot kikötő megállapodást tartalmaznak, amely az olyan jogvitákra vonatkozóan, mint amely az alapügy tárgyát képezi, egy louvain-i bíróság joghatóságát írja elő. Az alapügy felperese azonban úgy véli, hogy az általános feltételek „klikkeléssel” történő elfogadásának a technikája nem felel meg a Brüsszel I rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében előírt feltételeknek, mivel az e feltételeket tartalmazó ablak nem nyílik meg automatikusan, sem az oldalon való regisztráció, sem az ügylet során. Következésképpen e joghatóságot kikötő megállapodásra vele szemben nem lehet hivatkozni.

23 Meg kell tehát vizsgálni, hogy az ilyen körülmények között a Brüsszel I rendelet 23. cikkének (2) bekezdése értelmében elektronikus úton kötött szerződésben foglalt, joghatóságot kikötő megállapodás érvényessége kétségbe vonható-e a „klikkeléssel” való elfogadás technikájának alkalmazása esetében.

24 E tekintetben emlékeztetni kell először is arra, hogy a Brüsszel I rendelet 23. cikke (1) bekezdésének szövege értelmében a tagállami bíróságnak vagy bíróságoknak a szerződési partnerek által, joghatóságot kikötő megállapodás útján kijelölt joghatósága főszabály szerint kizárólagos. Ahhoz, hogy érvényes legyen, e megállapodást írásban kell kötni, vagy írásbeli megerősítés mellett szóbeli úton, vagy a felek között korábban kialakított gyakorlatnak megfelelő formában, vagy nemzetközi

kereskedelemben annak a szokásos gyakorlatnak megfelelő formában, amelyet a felek ismernek, vagy amelyet ismerniük kell. E cikk (2) bekezdése értelmében „a megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés” az „írásos formával egyenértékű”.

25 Meg kell állapítani, hogy a Brüsszel I rendelet 23. cikkének rendelkezéseit, amiatt, hogy mind az e rendelet 2. cikkében előírt, az alperes lakóhelyének általános szabálya szerint meghatározott joghatóságot, mind pedig az e rendelet 5.-7. cikkében előírt különleges joghatóságokat kizárják, a 23. cikkben meghatározott feltételek tekintetében megszorítóan kell értelmezni (lásd analógia útján: MSG-ítélet, C-106/95, EU:C:1997:70, 14. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

26 Először is a Brüsszel I rendelet 23. cikkének (1) bekezdése világosan meghatározza, hogy a hatálya azokra az esetekre korlátozódik, amikor a felek „megállapodtak” egy bíróságban. Amint az a rendelet (11) preambulumbekezdéséből kitűnik, pontosan a felek közötti ezen egybehangzó akaratnyilatkozat indokolja – a jogválasztás szabadsága nevében – a rendelet értelmében adott esetben joghatósággal rendelkező bíróságtól eltérő bíróság kikötésének elsőbbségét (Refcomp-ítélet, C-543/10, EU:C:2013:62, 26. pont).

27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy mivel a Brüsszel I rendelet a tagállamok közötti kapcsolatokban a Brüsszeli Egyezmény helyébe lép, a Bíróság által a szóban forgó egyezmény rendelkezéseire vonatkozóan adott értelmezés az említett rendelet rendelkezéseire is érvényes, amennyiben ezen jogszabályok rendelkezései egyenértékűnek tekinthetők (lásd különösen: Refcomp-ítélet, C-543/10, EU:C:2013:62, 18. pont).

28 Ez igaz a szóban forgó egyezmény 17. cikke első bekezdésének és a rendelet 23. cikke (1) bekezdésének esetére, amelyek megszövegezése közel azonos (Refcomp-ítélet, C-543/10, EU:C:2013:62, 19. pont).

29 Márpedig a Bíróság a Brüsszeli Egyezmény 17. cikkének első bekezdésével kapcsolatban azt mondta ki, hogy mivel a joghatósági kikötés érvényessége a felek közötti „megállapodás” lététől függ, ez a rendelkezés az eljáró bírót elsősorban annak vizsgálatára kötelezi, hogy az őt joghatósággal felruházó kikötés ténylegesen a felek közötti egyetértés alapján jött-e létre, aminek egyértelműen és pontosan meg kell nyilvánulnia, és az említett cikk által megkövetelt formáknak az a funkciója, hogy biztosítsa azt, hogy az egyetértés ténylegesen létrejött (lásd: MSG-ítélet, C-106/95, EU:C:1997:70, 15. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Következésképpen a Brüsszel I rendelet 23. cikke (1) bekezdésének egyik célja a Brüsszeli Egyezmény 17. cikkének első bekezdése által kitűzött célhoz hasonlóan az érdekeltek tényleges egyetértése (lásd: Refcomp-ítélet, C-543/10, EU:C:2013:62, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 A jelen ügyben, amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az alapügy vásárlója az érintett eladó internetes oldalán található megfelelő rubrika megjelölésével kifejezetten elfogadta a kérdéses általános feltételeket.

32 Másodszor a Brüsszel I rendelet 23. cikkének (2) bekezdése értelmében, amely a Brüsszeli Egyezmény 17. cikkéhez képest új rendelkezésnek minősül, melyet az új kommunikációs technikák kifejlesztésének a figyelembevétele érdekében vezettek be, az olyan, joghatóságot kikötő megállapodás érvényessége, mint amely az alapügy tárgyát képezi, többek között a tartós rögzítés lehetőségétől függ.

33 E tekintetben e rendelkezés szó szerinti értelmezéséből az következik, hogy az megköveteli, hogy a joghatóságot kikötő megállapodás tartós rögzítésének lehetősége adott legyen, függetlenül attól, hogy a vásárló az általános feltételek szövegét ténylegesen tartósan rögzítette-e azt megelőzően, vagy azt követően, hogy megjelölte az említett feltételeknek az általa történő elfogadására vonatkozó rubrikát.

34 Ezenfelül Pocar professzornak a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2007. október 30-án Luganóban aláírt egyezményre vonatkozó magyarázó jelentéséből (HL 2009. C 319., 1. o., 109. pont) egyértelműen kitűnik, hogy annak megállapításához, hogy e rendelkezés formai követelménye teljesül-e, „meg kell vizsgálni, hogy lehetséges-e az elektronikus kommunikáció tartós rögzítése kinyomtatás, biztonsági másolat vagy lemezre mentés, vagy más módon történő tárolás révén”, és ez fennáll, „még ha valójában [a megállapodás tartós rögzítésére] nem is került sor”, így „a rögzítést nem írják elő a záradék formai érvényességének vagy meglétének feltételeként”.

35 Ezt a következtetést megerősíti a Brüsszel I rendelet 23. cikke (2) bekezdésének történeti és teleologikus értelmezése is. A Bizottság által 1999. július 14-én, Brüsszelben előterjesztett, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló tanácsi EK rendeletre vonatkozó javaslat [COM(1999) 348 végleges] indokolása szerint ugyanis e rendelkezésnek az a célja, hogy az „írásban” kötött megállapodás vagy a szóban kötött, és „írásban” megerősített megállapodás követelménye ne vonja kétségbe az olyan joghatósági kikötés érvényességét, amelyet nem írásban kötöttek, de amelynek a tartalma egy képernyőn hozzáférhető.

36 E rendelkezés célja tehát az, hogy bizonyos elektronikus továbbítási formákat egyenértékűvé tegyen az írásbeli formával annak érdekében, hogy a szerződések elektronikus úton történő megkötése egyszerűsödjön, mivel az érintett információk közlése akkor is megvalósul, ha ezek az információk egy képernyőn hozzáférhetőek. Ahhoz, hogy az elektronikus úton történő továbbítás – különösen a bizonyíték tekintetében – ugyanazokat a garanciákat biztosítsa, elég az, hogy „lehetséges” legyen az információknak a szerződés megkötése előtt való elmentése és kinyomtatása.

37 Igaz, hogy a Bíróság a távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1997. május 20-i 97/7EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 144., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 319. o.) 5. cikke (1) bekezdésének értelmezésekor, amely rendelkezés értelmében a fogyasztónak „írásban vagy más […] tartós hordozófelületen” „meg kell kapnia” bizonyos információkat, a Content Services ítélet (C-49/11, EU:C:2012:419) 51. pontjában megállapította, hogy az olyan kereskedelmi gyakorlat, amely abban áll, hogy csak az érintett vállalkozás honlapjára mutató hiperhivatkozáson keresztül teszi hozzáférhetővé az e rendelkezésben előírt információkat, nem teljesíti az említett rendelkezés követelményeit, mivel ugyanezen rendelkezés értelmében ezen információkat nem „közli” e vállalkozás, és nem „kapja” meg a fogyasztó, továbbá mivel az olyan honlap, mint amelyről az alapügyben szó van, az említett 5. cikk (1) bekezdése értelmében nem tekinthető „tartós hordozófelületnek”.

38 Meg kell azonban állapítani, hogy ez az értelmezés nem alkalmazható a Brüsszel I-rendelet 23. cikkének (2) bekezdésére, mivel mind a 97/7 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a szövege, amely kifejezetten előírja az információknak a fogyasztó részére egy tartós hordozófelülteten való továbbítását, mind pedig e rendelkezés célja, amely konkrétan a fogyasztók védelmére irányul, eltér az említett 23. cikk (2) bekezdésének szövegétől és céljától.

39 Az alapügyben nem vitatott, hogy a „klikkelés” útján történő elfogadás technikája lehetségessé teszi a kérdéses általános feltételek szövegének a szerződés megkötése előtt való kinyomtatását és elmentését. Következésképpen az a körülmény, hogy az e feltételeket tartalmazó internetes oldal nem nyílik meg automatikusan az internetes oldalon való regisztráció, és az egyes vásárlási műveletek során, nem vonhatja kétségbe a joghatóságot kikötő megállapodás érvényességét.

40 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Brüsszel I rendelet 23. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az olyan adásvételi szerződésre vonatkozó általános feltételek „klikkeléssel” történő elfogadásának a technikája, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amelyet elektronikus úton kötöttek, és amely joghatóságot kikötő megállapodást

tartalmaz, e rendelkezés értelmében e megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő közlésnek minősül abban az esetben, ha e technika lehetővé teszi azok szövegének a szerződés megkötése előtt való kinyomtatását és elmentését.

A költségekről

41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 23. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az olyan adásvételi szerződésre vonatkozó általános feltételek „klikkeléssel” történő elfogadásának a technikája, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amelyet elektronikus úton kötöttek, és amely joghatóságot kikötő megállapodást tartalmaz, e rendelkezés értelmében e megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő közlésnek minősül abban az esetben, ha e technika lehetővé teszi azok szövegének a szerződés megkötése előtt való kinyomtatását és elmentését.

Aláírások